

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Sp/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7013200488
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tamara Sklenárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7013200488.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, samosudkyňou JUDr. Tamarou Sklenárovou, v právnej veci navrhovateľa C. L. M. E. Á. T., L.. XX. XX. XXXX, trvale bytom A.. T. D. Č.. XXXX/X, 034 XX O., prechodne bytom O. (E. C.), XXX XX C., korešpondenčná adresa T. Č.. X, XXX XX C., proti odporcovi Centrum právnej pomoci, kancelária Košice, so sídlom Moyzesova č. 18, 040 01 Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo dňa 26. 03. 2013 sp. zn. 1301/13, ev. č. 12657/13, takto

rozhodol:

Krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. a), s použitím § 250l ods. 2 O.s.p. **z r u š u j e** rozhodnutie odporcu zo dňa 26. 03. 2013 sp. zn. 1301/13, evidenčné číslo 12657/13 a **vec v r a c i a** odporcovi na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Rozhodnutím zo dňa 26. 03. 2013 sp. zn. 1301/13, evidenčné číslo 12657/13 odporca podľa ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a v znení zákona č. 8/2005 Z. z., nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci na základe jeho žiadosti, doručenej centru dňa 11. 12. 2012 z dôvodu nespĺnenia podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ požiadal centrum o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci dovolania v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica, pod sp. zn. 7C/47/2012, pričom k žiadosti predložil doklady tak, ako boli špecifikované v odôvodnení rozhodnutia. Zároveň pre posúdenie odôvodnenosti jeho nároku si odporca vyžiadaval od Okresného súdu Považská Bystrica ďalšie písomnosti, rovnako špecifikované v odôvodnení rozhodnutia.

Odporca uviedol, že uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, prebieha v dvoch fázach, a to v rámci mimosúdneho predbežného prerokovania nároku s príslušným orgánom a prípadne v následnej druhej fáze za predpokladu neuspokojenia nároku žiadateľa vo fáze prvej uplatnením nároku žalobcu návrhom na príslušnom súde. Uvedené fázy nasledujú po sebe, nakoľko neopomenuteľným predpokladom možnosti domáhania sa príslušných nárokov cestou súdu je prechádzajúce prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Z ustanovenia § 16 zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že nárok na náhradu škody nemožno uplatniť skôr, ako uplynie 6 mesačná lehota, plynúca od uplatnenia nároku poškodeného voči príslušnému orgánu. Až následne, po neúspešnom uplatnení si nároku u príslušného orgánu, je možné sa svojim návrhom obrátiť na príslušný súd.

V danom prípade odporca zistil, že podanou žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku (doručenou príslušnému orgánu 26. 03. 2012), začala odo dňa jej doručenia (26. 03. 2012) plynúť 6 - mesačná zákonná lehota na predbežné prerokovanie nároku žiadateľa. Až následne, po jej márnom uplynutí (a teda po 26. 09. 2012) mal žiadateľ možnosť obrátiť sa svojim návrhom na príslušný súd. Keďže sa žiadateľ ako žalobca domáhal týchto svojich nárokov návrhom zo dňa 16. 04. 2012, a teda pred uplynutím zákonom stanovenej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, došlo z jeho strany k predčasnému podaniu žaloby konajúcemu súdu. Konštatoval, že prvostupňový, ako aj odvolací súd postupovali a rozhodli správne, ak žiadateľov návrh vyhodnotili ako predčasne podaný a že žiadateľ sa so svojim návrhom mohol obrátiť na príslušný súd až po uplynutí zákonnej 6-mesačnej lehoty, teda po 26. 09. 2012. Na základe uvedeného aj vo vzťahu k žiadateľom uplatnenému dovolaniu na dovolacom súde nič nemení na závere, že vydané rozhodnutia tak prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu sú správne a zákonné.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného i z príslušných zákonných ustanovení odporca uzavrel, že v predmetnej právnej veci, s ktorou sa žiadateľ obrátil na centrum, nie je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu v zmysle ustanovenia § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. Skutočnosť, že nejde o zrejme bezúspešný spor, je jednou z podmienok na poskytnutie právnej pomoci. Z dôvodu nutnosti kumulatívneho splnenia zákonom stanovených podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc sa odporca s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti splnením podmienky hodnoty sporu nezaoberal.

Včas podaným opravným prostriedkom zo dňa 12. 04. 2013 sa navrhovateľ domáhal zrušenia citovaného rozhodnutia odporcu. Uviedol, že si nevie sám zabezpečiť adekvátnu ochranu jeho záujmov advokátom v konaní o uplatnenom dovolaní zo dňa 15. 10. 2012, čo mu znemožňuje realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom. V tejto súvislosti poukázal na to, že konaniu o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, prebiehajúcemu na Okresnom súde Považská Bystrica predchádzalo trestné konanie, v ktorom došlo k obmedzeniu jeho osobnej slobody v dôsledku mnohých procesných pochybení trestného súdu, čo bolo základom pre podanie predmetnej žaloby o náhradu škody. Vyslovil svoj nesúhlas s právnym posúdením veci odporcom, že ako žiadateľ nespĺňa podmienku vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu, pretože odporca nesmie dopredu prejudikovať záver dovolacieho súdu v danej právnej veci.

Odporca v písomnom vyjadrení zo dňa 15. 05. 2013 navrhol preskúmané rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Konštatoval, že úspešným žiadateľom v konaní o priznanie nároku na právnu pomoc môže byť len ten, kto súčasne preukáže splnenie všetkých troch podmienok pre priznanie tohto nároku, a to, že sa nachádza v stave materiálnej núdze, že sa nejedná o zrejmu bezúspešnosť sporu, a že spor prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, ak je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch. Na základe navrhovateľom predložených písomností, ktoré sú súčasťou spisu odporcu sp. zn. 1301/13 a boli podkladmi na vydanie napadnutého rozhodnutia, bolo preukázané, že navrhovateľ nespĺňa zákonom stanovenú podmienku, že sa nejedná o zrejmu bezúspešnosť sporu, z dôvodov že, v danom prípade, podanou žiadosťou žiadateľa o predbežné prerokovanie nároku (doručenou príslušnému orgánu dňa 26. 03. 2012), začala odo dňa jej doručenia (26. 03. 2012) plynúť 6 - mesačná zákonná lehota na predbežné prerokovanie nároku žiadateľa. Až následne, po jej márnom uplynutí (a teda po 26. 09. 2012) mal žiadateľ možnosť sa so svojim návrhom obrátiť na príslušný súd. Pretože z obsahu k žiadosti doložených písomností je zrejmé, že žiadateľ sa ako žalobca domáhal týchto svojich nárokov návrhom zo dňa 16. 04. 2012, a teda pred uplynutím zákonom stanovenej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, došlo zo strany žiadateľa k predčasnému podaniu jeho žaloby konajúcemu súdu. V danom prípade teda tak prvostupňový, ako aj odvolací súd postupovali a rozhodli správne, ak žiadateľov návrh vyhodnotili ako predčasne podaný (a keď v tejto súvislosti prvostupňový súd návrh žiadateľa zamietol a následne odvolací súd takéto jeho rozhodnutie ako vecne správne a zákonné potvrdil). Zákon č. 327/2005 Z. z. neumožňuje na základe svojich ustanovení centru priznať nárok na právnu pomoc pri nespĺnení čo i len jednej z podmienok, a preto centrum považuje odvolanie navrhovateľa za bezdôvodné.

Poukázal tiež na rozsudok NS SR v obdobnej právnej veci pod sp. zn.: 24Sp/22/2012 zo dňa 10. 10. 2012, z ktorého citoval záver, že " zákon č. 327/2005 Z. z. neupravuje osobitný postup pri posudzovaní podmienok na priznanie právnej pomoci, pokiaľ sa jedná o povinné právne zastúpenie advokátom v niektorých konaniach, a to aj dovolacom konaní a pod. Preto odporca postupoval správne, ak sa zaoberal

otázkou zrejmej bezúspešnosti sporu vo veci žiadosti navrhovateľa bez ohľadu na to, či sa jedná alebo nejedná o povinné právne zastúpenie advokátom. Navrhovateľovi nebola rozhodnutím centra odňatá možnosť konať pred súdom v dovolacom konaní. Navrhovateľ podal dovolanie v zákonnej lehote. To, že nie je zastúpený advokátom je len odstrániteľnou vadou konania. Navrhovateľ sa môže dať zastupovať advokátom, ktorého si sám vyberie, avšak, nakoľko nesplnil jednu z podmienok priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci, nemá nárok na bezplatné právne zastúpenie, čím sa mu však neodníma možnosť konať pred súdom v dovolacom konaní".

Poukázal aj na rozsudok NS SR sp. zn.: 6Sžo/36/2011 zo dňa 22. 08. 2012, podľa ktorého, účelom odbremenenia súdov od tzv. šikanózných a bagateľných návrhov zákon č. 327/2005 Z. z. v ustanovení § 8 zveril centru právomoc eliminovať takéto návrhy v podobe vydávania negatívnych rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, a to z dôvodu nesplnenia čo i len jednej z kumulatívnych podmienok priznania tohto nároku.

Súd v konaní podľa ustanovenia § 250l a nasledujúcich O.s.p. po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, oboznámení sa s administratívnym spisom odporcu dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa je dôvodný.

Z administratívneho spisu odporcu súd zistil, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 10.12.2012, doručenu odporcovi dňa 11. 12. 2012, ktorej predchádzala neformálna žiadosť zo dňa 28.11.2012, požiadal o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci podaného dovolania zo dňa 15.10.2012 v konaní, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica, pod sp. zn. 7C/47/2012, predmetom ktorého je náhrada nemajetkovej ujmy z titulu zodpovednosti štátu za škodu, spôsobenú nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním, iným pozbavením osobnej slobody alebo rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Z fotokópie dovolania zo dňa 15. 10. 2012 vyplýva, že jeho podaním sa navrhovateľ ako dovolateľ domáhal, aby dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19Co/276/2012-46 zo dňa 13. 09. 2012, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 27.06.2012, č. k. 7C/47/2012-34, o zamietnutí predmetnej žaloby navrhovateľa pre nesplnenie podmienok, stanovených v § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie z dôvodov uvedených v § 237 písm. d),f) a g) O.s.p. V dovolaní popísal priebeh trestného konania v minulosti prebiehajúceho na Okresnom súde v Považskej Bystrici sp. zn. 1T//78/2008 a naň nadväzujúcich občianskoprávných konaní, prebiehajúcich na uvedenom súde pod sp. zn. 4C/39/2012, 10C/50/2012, 8C/68/2012 i konania, v ktorom dovolanie podal a poukázal na dôkazy, obsiahnuté v uvedených spisoch, ktoré potvrdzujú ním namietané porušenia jeho zákonných i ústavných práv.

Súčasťou administratívneho spisu je aj fotokópia žaloby navrhovateľa v predmetnej právnej veci (7C/47/2012) zo dňa 11. 04. 2012, doručenej konajúcemu súdu 16. 04. 2012, ktorou sa ako žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného (Slovenská republika - Generálna prokuratúra SR) zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 800 000 eur s 9% úrokom z omeškania, a to od 26. 09. 2012 do zaplatenia podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Z obsahu žaloby vyplýva, že menovaný sa uvedeného nároku domáhal titulom tvrdeného nesprávneho úradného postupu, ku ktorému malo dôjsť konaním prokurátorky, a to vo vzťahu k trestnému konaniu vedenému pod sp. zn. 1T/78/2008. Nachádza sa v ňom aj fotokópia žiadosti menovaného o predbežné prerokovanie nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z. zo dňa 20. 03. 2012, fotokópiu rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k.: 7C/47/2012-34 zo dňa 27. 06. 2012, ktorým konajúci súd návrh navrhovateľa zamietol považujúc žalobu žalobcu za predčasne podanú, keďže tento si uplatnil svoj nárok na súde v čase, kedy ešte neuplynula zákonom určená lehota pre predbežné prerokovanie jeho nároku, fotokópia rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k.: 19Co/276/2012-46- zo dňa 13. 09. 2012, ktorým bol potvrdený citovaný rozsudok súdu prvého stupňa.

Keďže účastníci konania boli súdom vyzvaní na písomné vyjadrenie súhlasu s prejednaním a rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania a zároveň riadne písomne poučení o následkoch nevyjadrenia sa, a keďže títo sa v stanovenej lehote nevyjadrili (§ 250f ods. 2 O.s.p.), postupoval súd

podľa ustanovenia § 250f ods. 1 O.s.p. a vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania s tým, že tento postup nie je v rozpore s verejným záujmom.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a v znení zákona č. 8/2005 Z. z., fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4 násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojim majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy, okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

Podľa § 6a ods. 1 cit. zákona ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4 násobok sumy životného minima, ustanoveného osobitným predpisom a súčasne nepresahuje a súčasne nepresahuje 1,6 násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojim majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20 % trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; plnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 b/ a c/ tým nie je dotknuté.

Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

Podľa § 8 cit. zákona pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Uvedené zákonné podmienky pre priznanie práva na poskytnutie právnej pomoci bezplatne, musia byť splnené naraz.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v opravnom prostriedku, či uvedené procesné

pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP, § 250l ods. 2 OSP).
Spornou skutočnosťou v prejednávanej veci je otázka zrejmej bezúspešnosti žiadosti navrhovateľa o priznanie nároku na právnu pomoc podľa zákona o bezplatnej právnej pomoci.

Pojem zrejmej bezúspešnosti v spore bol v našom právnom poriadku pôvodne obsiahnutý len v § 138 ods. 1 OSP v súvislosti s posudzovaním návrhu účastníka konania o oslobodení od platenia súdnych poplatkov, keď OSP pre priznanie oslobodenia odplatenia súdnych poplatkov vylučuje zrejme bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva. Občiansky súdny poriadok však konkrétne neupravuje, čo je potrebné pod týmto pojmom rozumieť. Zákon o bezplatnej právnej pomoci príkladmo uvádza, načo je potrebné prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže jednou z podmienok pre priznanie tohto nároku je, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Pri aplikácii § 138 OSP všeobecné súdy judikovali, že o zrejmu bezúspešnosť sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené.

V prejednávanej veci žiadal navrhovateľ v správnom konaní vedenom u odporcu priznanie nároku na právnu pomoc v právnej veci vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7C/47/2012, konkrétne vo veci dovolania voči rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k.: 19Co/276/2012-46 zo dňa 13. 09. 2012, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k.: 7C/47/2012-34 zo dňa 27. 06. 2012 o zamietnutí žaloby navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zodpovednosti štátu za škodu, spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, považujúc žalobu žalobcu za predčasne podanú, keďže tento si uplatnil svoj nárok na súde v čase, kedy ešte neuplynula zákonom určená lehota pre predbežné prerokovanie jeho nároku.

Odporca svoj právny záver, že žiadateľ nespĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o bezplatnej právnej pomoci oprel o zistenie, že podľa zákonného znenia dôvodov prípustnosti dovolania, citovanej judikatúry a podrobného preskúmania samotnej žiadosti a doloženého spisového materiálu dospel k záveru, že nebol naplnený žiaden zo zákonných predpokladov dovolania podať, teda nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť. Odporca vyvodil existenciu zrejmej bezúspešnosti z toho, že navrhovateľ v dovolaní síce uviedol, že predmetné konanie trpí viacerými vadami, ktoré však bližšie nešpecifikoval, pričom stotožňujúc sa s právnym posúdením predmetnej veci všeobecnými súdmi konštatoval, že z predložených dokladov nezistil existenciu dôvodov naznačujúcich prípustnosť dovolania okrem iných aj v zmysle § 237 O.s.p.

Podmienky prípustnosti dovolania voči rozsudku upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 236, § 237 a § 238. Platí pritom, že aj keď nie je dovolanie voči rozsudku prípustné podľa ustanovenia § 238 O.s.p., musí dovolací súd skúmať, či dovolaním napadnuté rozhodnutie nie je zaťažené niektorou z väd podľa ustanovenia § 237 O.s.p. Prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 O.s.p. nie je daná tvrdením dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd v tomto ustanovení uvedenou, ale je prípustné len vtedy, ak rozhodnutie skutočne takouto vadou trpí. Ak dovolací súd zistí, že rozhodnutie nie je niektorou z uvedených väd postihnuté, dovolanie odmietne, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Existenciu väd uvedených v § 237 O.s.p. skúma a na ne prihliada dovolací súd nielen na námietku dovolateľa, ale z úradnej povinnosti bez zreteľa na to, či dovolateľ existenciu vady tvrdil alebo netvrdil. Ak zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí takouto vadou, toto rozhodnutie zruší.

V konaniach, v ktorých zákon ukladá súdu z úradnej povinnosti skúmať skutočnosti potrebné pre zistenie skutkového stavu, resp. tiež vykonať dokazovanie nad rozsah návrhov účastníkov konania (§ 120 ods. 2 OSP), je totiž zrejma bezúspešnosť, osobitne tak, ako je zadefinovaná v § 8 zákona o bezplatnej právnej pomoci, povahou veci vylúčená. Ide totiž o konania v tak citlivých veciach, že zákonodarca považoval za potrebné poskytnúť účastníkom širšiu ochranu ich práv tým, že uložil súdu povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti a dôkazné prostriedky nad rámec návrhov účastníkov, ktorí by inak, napríklad z dôvodu neznalosti práva alebo faktickej či právnej nemožnosti určitý dôkaz obstaráť, boli na svojich právach a právom chránených záujmoch poškodení.

Pre naplnenie požiadavky § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o bezplatnej právnej pomoci nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zrejmá už na základe zbežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá osebe nevylučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o bezplatnej právnej pomoci.

Treba mať na zreteli, že rozhodovanie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o bezplatnej právnej pomoci predstavuje obmedzenie práva na súdnu a inú právnu pomoc garantovaného ústavnou, preto je nanajvýš nutné brať do úvahy čl. 13 ústavy tak, aby do tohto práva bolo zasiahnuté skutočne len v nevyhnutnej miere a vždy v súlade so zákonom.

V tejto súvislosti súd poukazuje okrem iných aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 10. 2013 sp. zn. 5Sžo/7/2013 a zo dňa 27. 06. 2014, z ktorých uvedené vyplýva.

Súd zvažil všetky uvedené skutočnosti a na ich základe a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami podľa ustanovenia § 250q ods. 2 O. s. p. napadnuté rozhodnutie odporcu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia (§ 250j ods. 2 písm. a) O. s. p. aplikovaného v zmysle § 250l ods. 2 O. s. p.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom konaní bude úlohou odporcu opätovne posúdiť žiadosť navrhovateľa z hľadiska splnenia podmienok ustanovených v ustanovení § 6 ods. 1 zákona o bezplatnej právnej pomoci, pričom vo vzťahu k zisťovaniu zrejmej bezúspešnosti je viazaný právnym názorom súdu vysloveným v tomto rozsudku (§ 250r O. s. p.).

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 250k O.s.p. v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, keďže mu trovy v tomto konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Najvyšší súd SR v Bratislave prostredníctvom Krajského súdu v Košiciach, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.